

Hollolan kunta

Asia:

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035

Hollolan kunnan lausunto

2. Strategian lähtökohdat

Johdannossa nostetaan esiin, kuinka Suomen biotalous ja hyvinvointimme perustuu monimuotoiselle luonnolle. Onkin merkittävää huomata, että kyseessä ei ole vain ihmisen käytettävissä oleva loputon ja näkymätön arvo, vaan herkkä kokonaisuus, jossa kyse ei ole vain hyödyntämisestä. Todistettu monimuotoisuuden heikkeneminen tarkoittaa uhkaa näille asioille, mutta vielä suurempaa uhkaa laajemmassa kuvassa.

Johdannossa todetaan, että luontokadon pysäyttämiseksi luonnon tilaan suoraan kohdistuvia paineita, kuten esim. maan- ja luonnonvarojen käyttöä on vähennettävä. Tämä vaatii laajaa, kansallista keskustelua, miten esimerkiksi maankäytön paineet kunnissa hoidetaan tulevaisuudessa niin, että taloudellisia menetyksiä ei pääse syntymään ja kuntalaisten toiveet ja odotukset voidaan täyttää kehittyvässä yhteiskunnassa. Kun juurisyiden taustalla, sekä odotusten taustalla painavat ihmisten arvot ja käyttäytyminen, täytyy toimien ulottua varhaiskasvatukseen asti ja perustua vahvaan viestintään kansallisella tasolla. Tässä kuntien roolit on syytä hahmottaa ja hakea laajoja alueellisia yhteistyömalleja.

Strategian lähtökohdissa todetaan, että uhanalaisten lajien tila ei ole pelkästään heikentynyt vaan heikkeneminen on nopeutunut ja, että eniten uhanalaisia lajeja elää metsissä. Lisäksi todetaan, että kolme neljäsosaa metsäluontotyypeistä on uhanalaisia. Tästä huolimatta ohjeistus ja tiedonsaanti metsänhoidossa on epäselvää ja ristiriitaista. Kunta saattaa olla merkittävä maanomistaja tai vaikutuksiltaan hyvin vähäinen, jolloin maanomistajien valinnat vaikuttavat vahvasti, ja joihin kunta ei voi vaikuttaa. Tähän vaaditaan siis kansallista ohjeistusta ja ammattilaisten yhtenäisempää rintamaa.

On toivottavaa, että syyt on selvitetty, miksi jo päättyneessä luontostrategiassa on epäonnistuttu, tai miksi olemassa olevat sopimukset eivät ole tarpeeksi vaikuttavia. Jos sopimukset eivät ole vaikuttavia, ovat ne turhia ja tämä vie uskottavuutta myös tältä strategialta, ellei sanoista siirrytä merkittäviin toimiin ja konkreettisuus jalkaudu kaikille toimijoille ja kansalaisille. Kuten tekstissä todetaan, Suomessa on välttämätöntä toteuttaa sosiaalisesti ja taloudellisesti oikeudenmukainen, koko yhteiskunnan läpäisevä kestävyysmurros.

3. Strategian tavoitteet

3.1 ja 3.2 Päätaavoite ja tarkemmat tavoitteet

Tavoite on asetettu selkeästi ja yksiselitteisesti. Käytännössä tiedon tarve on kuitenkin suuri, sillä alueellisesti on tärkeää, että toimet kohdistetaan oikeisiin kohteisiin ja tähän tarvitaan paljon lisätietoa, jonka hankkimiseen ei ole varauduttu resurssien, kuten rahoituksen osalta. Luonnontilan selvityksiin tarvitaan rahoitusta ja opastusta.

Tavoitteet ovat erittäin hyviä ja kattavia. Tavoitteiden toteutumisesta vastaavat tahot ja konkreettiset toimet täytyy kuitenkin osoittaa selkeästi. Kysymys on, että mikä on kunnan omaa vastuualuetta ja miten toimet yhdistetään alueellisesti niin, että ristiriitoja ei synny. Lisäksi huolena on, että mille tietopohjalle työtä aletaan konkreettisesti toteuttamaan, jos tavoitteena on, että vasta vuonna 2035 löytyy kattava tietopohja. Voiko luontokadon pysäyttäminen 2030 mennessä olla näin ollen realistinen tavoite?

3.3 Luonnon tilan tavoitteet

Kun suojelualueiden perustamisen sekä elinympäristöjen hoidon ja ennallistamisen tärkein peruste on luonnon monimuotoisuudeltaan arvokkaimpien ekosysteemien säilyttäminen ja tilan parantaminen, täytyy toimien perustua tietoon, joka tunnistaa tarvittavat kokonaisuudet. Tätä varten tarvitaan rahoitusta ja selkeää ohjausta ja vastuiden nimeämistä. Toimien oikein kohdistamisella saadaan tarkoituksenmukainen lopputulos, joka yhdistyy tavoitteeseen, että suomalaisten luonto-osaaminen ja luonnon arvostus ovat hyvällä tasolla ja jokainen tietää, mitkä ovat vaikuttavia toimia luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden palauttamiseksi.

3.4 Suojelu ja ennallistaminen

Ei lausuttavaa tai lisättävää edellisiin kommentteihin perustuen.

3.5 Paineiden vähentäminen ja juurisyihin vaikuttaminen

Ei lausuttavaa tai lisättävää edellisiin kommentteihin perustuen.

3.6 Saamelaiset ja luonnon monimuotoisuus

Ei lausuttavaa

3.7 Suomi maailmalla

Ei lausuttavaa

Muut huomiot

Vaikka luonnontila heikkenee koko Suomessa, on siinä paikallisia eroja niin kuin on esimerkiksi elinympäristöjen herkkyydessä ja arvokkuudessa. Tätä varten on tärkeää selvittää paikallinen luonnon tila ja sen kehitys, jotta toimet voidaan osoittaa oikeisiin kohteisiin tehokkaasti ja niin, että

seuranta ja tiedotus aiheesta on vaikuttavaa. Tätä varten tarvitaan rahoituksia ja hyvää yhteistyötä kaikkien toimijoiden välillä.

Jotta tieto luonnon monimuotoisuusstrategiasta ja sen toimenpiteistä leviää, toivomme hyvää ja kattavaa viestintää, sekä aiheen avaavia tilaisuuksia yleisesti ja alakohtaisesti niin julkiselle puolelle kuin yritys- ja yksityiselle sektorille.

Strategian kohdassa 5 mainitaan strategiaan perustuvan tarkemman toimintaohjelman laatimisesta vuoden 2023 aikana. Lausuttavana olleessa strategiassa ei ole yksilöity sen toteuttamiseksi suunniteltuja toimenpiteitä niin tarkasti, että kunnassa voitaisiin riittävästi arvioida strategian toteuttamisen edellytyksiä ja vaikutuksia kunnan ja kuntalaisten toiminnan näkökulmista. Kunnassa on oltava käytössä riittävästi tietoa ja mahdollisuus ennakoida kuntiin ja kuntalaisiin kohdistuvia tarkempia toimenpiteitä, jotta ne voidaan suunnitella, resursoida ja toteuttaa strategian tavoitteita tukevalla tavalla. Toimenpideohjelmassa on tärkeää huomioida myös kuntien ja kuntalaisten taloudelliset edellytykset toimenpiteiden toteuttamiseksi ja huolehtia kansallisesti toteutusta tukevien resurssien osoittamisesta. Hollolan kunta pitää tärkeänä, että myös tarkemmasta toimintaohjelmasta järjestetään vastaavasti avoin lausuntomahdollisuus sen valmistelun aikana.